

GYÖNGYÖSPATA

Településarculati Kézikönyv

2017

Tartalomjegyzék

1. Polgármesteri köszöntő
2. Bevezetés
3. Gyöngyöspata bemutatása
4. Örökségünk
5. Eltérő arculatú területek
6. Építészeti ajánlások
 - Magasság*
 - Tetőhajlásszög*
 - Tetőforma*
 - Telepítés*
 - Terepalakítás*
 - Színek, anyagok*
 - Kerítések*
 - Kertek*
7. Közterületi ajánlások
 - Cégér, cégtábla, reklám, árnyékoló*
 - Utcabútorok*
 - Köztéri burkolatok*
 - Zöldfelületek*
8. Jó példák

Polgármesteri köszöntő

1

Tisztelt gyöngyöspataiak és Gyöngyöspata hagyományai iránt érdeklődő olvasók!

Mi gyöngyöspataiak, nagyon szerencsésnek érezhetjük magunkat. Olyan templomunk van, ami egyedülálló nem csak a térségben, de az egész országban is. Olyan templom, mint a patai, nincs még egy. Egyedülálló a hétsoros pincefalunk is. Olyan pincefalu, mint a patai, nincs még egy. Egyedülálló az a történelmi tény is, hogy Mátyás királyunk itt vívta meg első csatáját Gyöngyöspatánál. Vannak tehát kétségtelen büszkeségeink, vannak hagyományörzőink, átörökölt és az ünnepekre felvett viseleteink.

Ezekkel tisztában vagyunk, s többé-kevésbé a rejtettebb értékeinkkel is. De van más is, amitől múltunk tovább élhet a jövőben is, ezért meg kell őrizni. A településképi arculat, ami bizonyosan tovább él, ha vigyázunk rá. Ehhez viszont rögzíteni kell egy közmegegyezés alapján, hol, hogyan és mit látunk szívesen a következő évtizedekben Gyöngyöspatán, de nyugodtan beszélhetünk akár egy egész évszázadról is. Egy a lényeg: hogy utódaink elmondhassák, elődeik felelősségtudattal viseltettek

a város arculata iránt, gondosan őrizték az emlékeket, s az új fejlesztéseket pedig úgy vállalták fel, hogy csak erősítsék a patai adottságokat. Dolgozzunk azért, hogy településünk olyan hely legyen, ahol családok, fiatalok és idősök jól érzik magukat, ahol érdemes ingatlant vásárolni, építeni, vagy vállalkozást indítani. Ami ebben a könyvben szerepel, csak első pillantásra tűnik egy mai törvény teljesítésének: valójában hosszú távon meghatározza Gyöngyöspata lépéseit.

Hevér Lászlóné polgármester

Tisztelt Olvasó!
Mi Pataiak sok mindenért lehetünk hálásak, sok mindenre lehetünk büszkék. Nem beképzelték, büszkék. Gondoljunk csak történelmi múltunkra, eleinkre, akikről a XIX. század végén a következőket írták:

A pataiak igen kemény, konzervatív emberek, nagy hazaszeretők. Fentieket igazolja, hogy a '48-as szabadságharcban 200 önkéntes nemzetőr vett részt Patáról. Bem tábornok erdélyi seregének hadbíró századosa, Rády Endre, patai földbirtokos volt, aki a felső temetőben nyugszik.

Köszönet Weisz Gyula patai földbirtokosnak, aki Trianon után Erdélyből hozta a fenceli szőlőbirtokra hozta a Kossuth szobrot, köszönet a gyönyörű műemléki hidunk alkotóinak.

Büszkék lehetünk palóc népviseletünkre, hagyományainkra, dalainkra. Minden csak akkor ér valamit, ha életünket a kőtáblába vésett legfőbb parancs, a szeretet

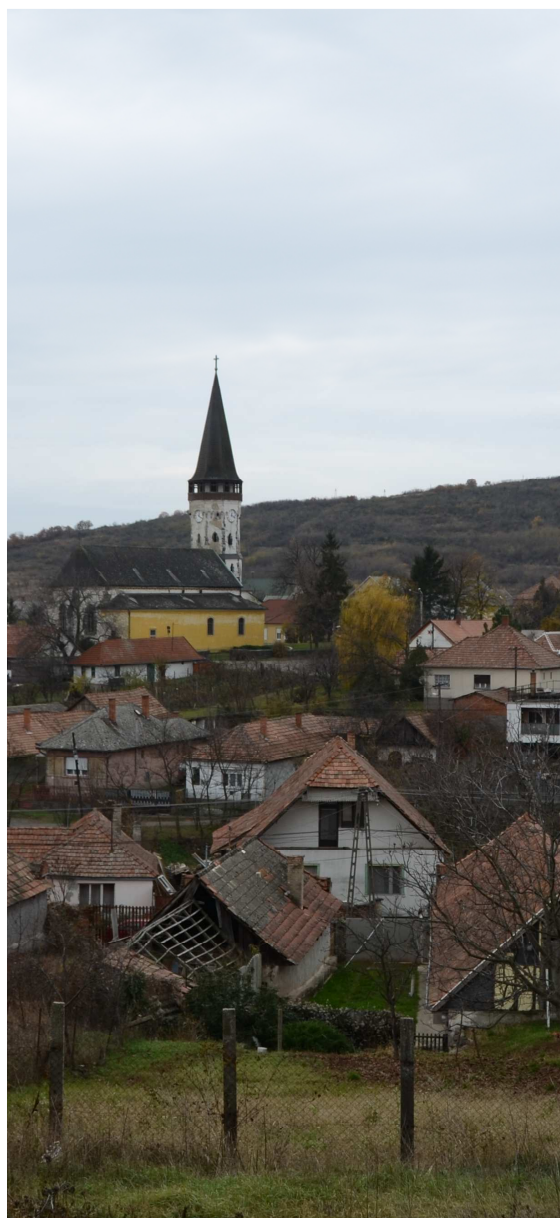

szellemében éljük meg. Egyszer mindenki rájön, hogy ő is csak akkor tud igazán boldog lenni, ha tud örülni őszinte szívvel mások sikereinek, boldogságának.

Vestibulum quis lacus
sagittis, porttitor dolor
id, pulvinar turpis. Morbi
blandit euismod ligula a
fringilla. Maecenas vel
justo nec risus maximus
scelerisque nec id quam.
Vivamus ut arcu sem. Proin
aliquam arcu quis odio
lobortis tempor. Fusce
fermentum scelerisque
aliquet. Suspendisse
elementum imperdiet tortor,
vitae dictum ante malesuada
eu.
Orci varius natoque
penatibus et magnis dis
parturient montes, nascetur
ridiculus mus.

Integer feugiat diam eget
purus condimentum, vel
ullamcorper est mattis.
Mauris vitae augue eget
nunc bibendum porta. Etiam
porttitor tincidunt orci in
ultrices. Interdum et
malesuada fames ac ante
ipsum primis in faucibus.
Nullam tincidunt

Gyöngyöspata bemutatása

3

Mi talán csak azért vagyunk itt, hogy nevet adjunk:
Ház, Kapu, Híd, Korsó, Gyümölcsfa, Ablak - s tán: Torony, Oszlop...
Rainer Maria Rilke Duinói Elégiák - A kilencedik elégia

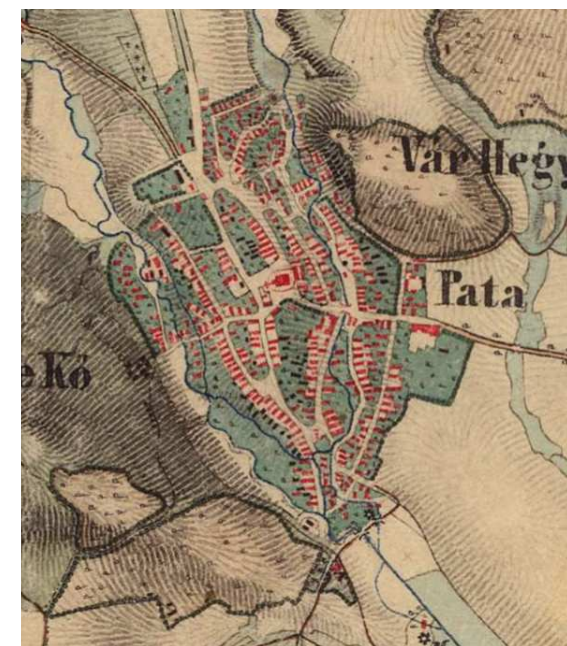

Orci varius natoque
penatibus et magnis dis
parturient montes, nascetur
ridiculus mus.

Integer feugiat diam eget
purus condimentum, vel
ullamcorper est mattis.
Mauris vitae augue eget
nunc bibendum porta. Etiam
porttitor tincidunt orci in
ultrices. Interdum et
malesuada fames ac ante
ipsum primis in faucibus.
Nullam tincidunt

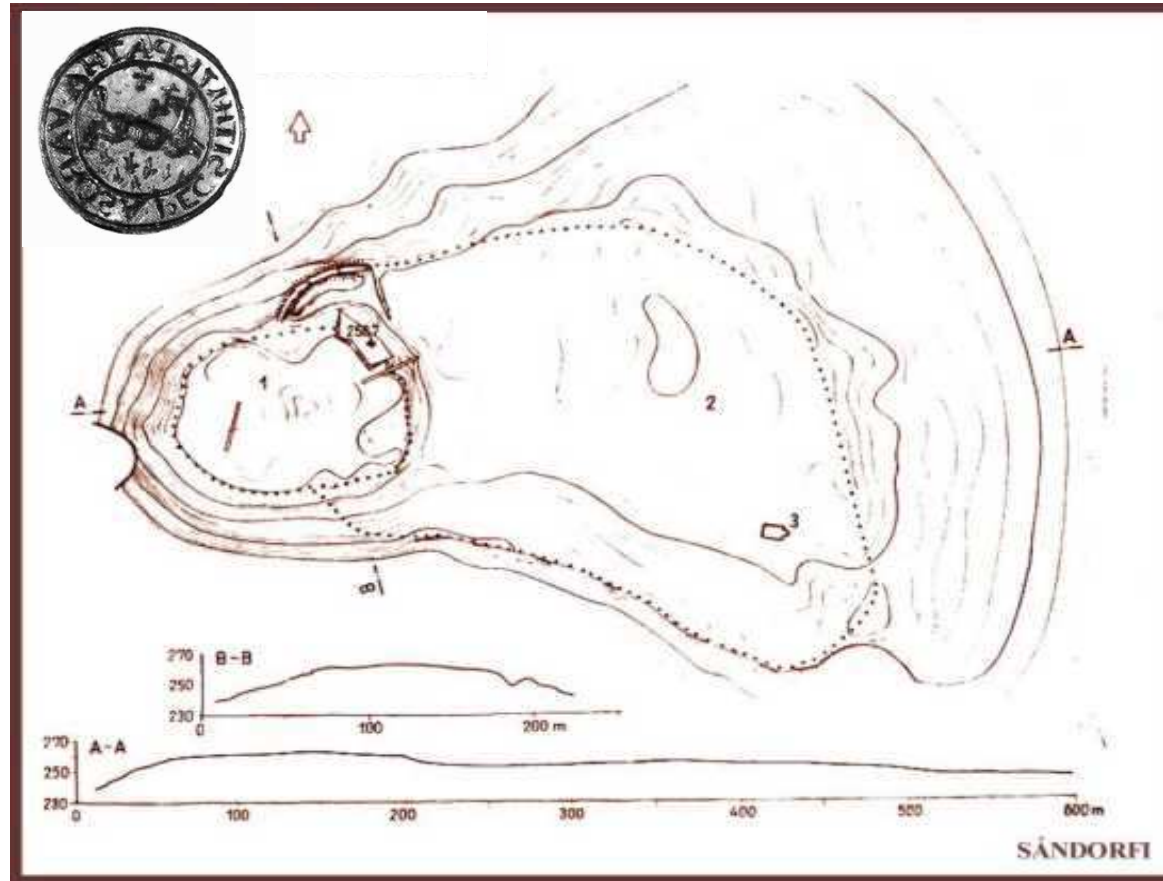
Vestibulum quis lacus
sagittis, porttitor dolor
id, pulvinar turpis. Morbi
blandit euismod ligula a
fringilla. Maecenas vel
justo nec risus maximus
scelerisque nec id quam.
Vivamus ut arcu sem. Proin
aliquam arcu quis odio
lobortis tempor. Fusce
fermentum scelerisque
aliquet. Suspendisse
elementum imperdiet tortor,
vitae dictum ante malesuada
eu.

Sed non molestie enim, sed pretium erat. Nunc pretium sagittis leo nec rhoncus. Sed eget purus diam. In massa nisi, consectetur non fringilla ac, laoreet id metus. Proin sed massa pretium, accumsan nisl in, porta lectus. Pellentesque a ante tortor.

Nunc vestibulum augue bibendum feugiat sagittis. Pellentesque lacinia velit sed lorem congue semper. Fusce auctor pharetra urna vitae ultrices. Duis ex nunc, mattis a commodo ac, lacinia sit amet mi. Ut pretium consequat nisl, id feugiat arcu ultricies at.

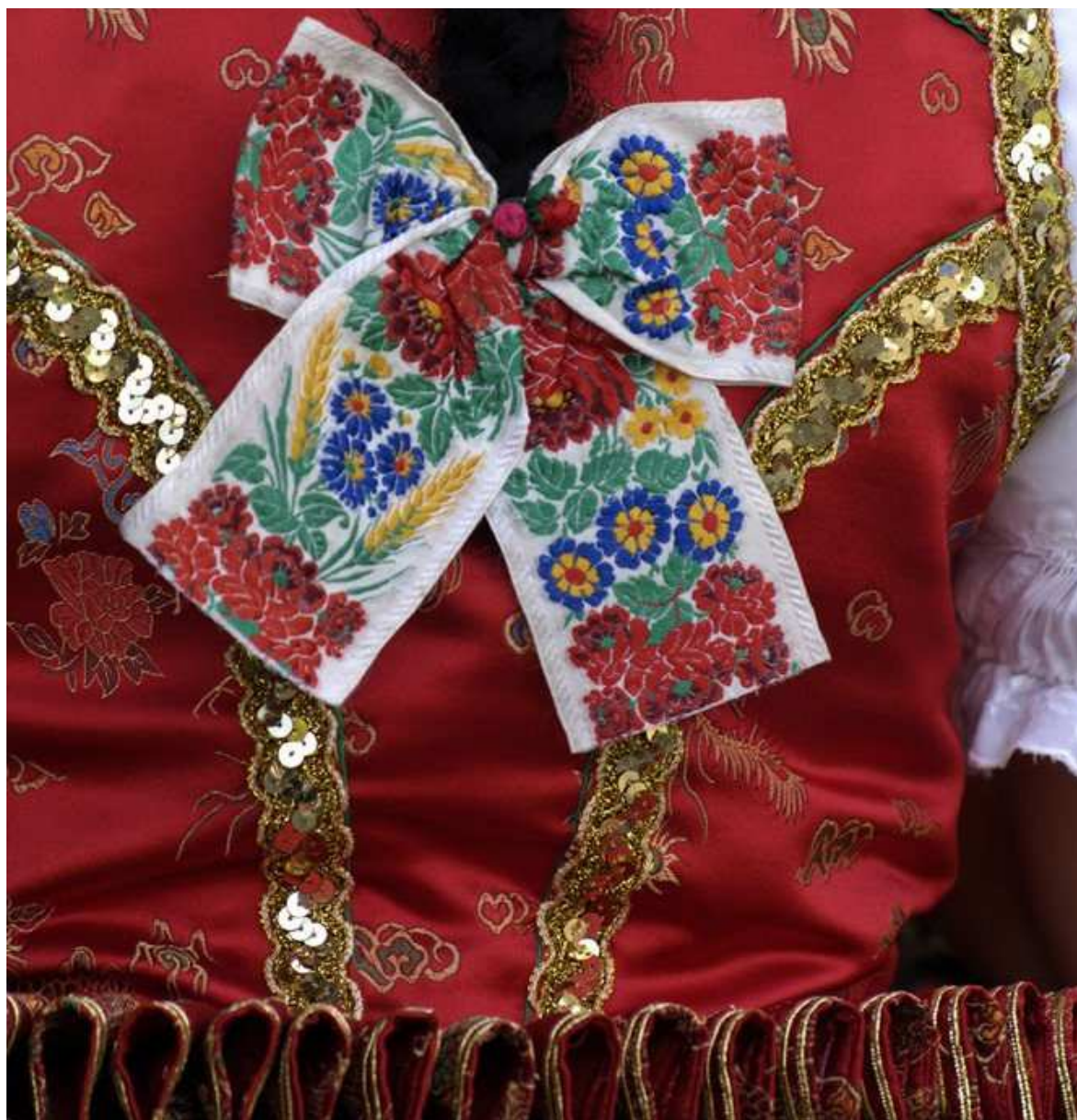

Gyöngyöspata a Mátra DNy-i lábánál elterülő honfoglaláskori település (6070 ha). Névadójáról Anonymus így ír: Amikor a honfoglaló magyarok erre a részre értek, Árpád fejedelem két vezérének nagy földterületeket adományozott (Ed és Edemen), kiknek unokája, Pata később várat épített (950-1000).

Pata Géza fejedelem lányát, István nővérét, Saroltát vette feleségül, és az ő utódjuk volt későbbi királyunk, Aba Sámuel. Fiainak nevét két település - Visonta és Domoszló - őrzi. A vár mellett épült a Szent Péter templom 1010-ben, amit követően István királyunk megalapította a Patai Főesperességet. Mai templomunkat 1070 táján kezdték el építeni.

A tatárjáráskor a Póctetőn lévő templomot lerombolták, ezért többszöri bővítésre szorult. 1230-ban kapott egy román kori tornyot, melyet később lebontottak, amikor a mai tornyunk épült a XV. század második felében. Első bővítésére 1330-ban került sor Nekcsei Demeter - Károly Róbert királyunk tárnokmestere - segítségével.

Az északi falon található freskómaradvány ezt az időt idézi, melyen Máris születése és az apostolok láthatók, a Bolognában tanuló Hertul mester munkája.

Az ő munkája, a Washingtoni Kongresszusi Könyvtárban található Néksei Biblia két kötete is, melynek másolata a gyöngyöspatai templomban tekinthető meg. Mátyás királyunk csapatai 1460 nyarán üzték ki a huszita csapatokat a várból. E győzelem emlékére fedték át a templomot a gótika jegyében, építették a mai tornyunkat és ebben az időben kapott mezővárosi rangot, valamint egy gyönyörű kegyhelyet a település. Ezt a kort idézi a Patai Gradualé,

a XV-i századi patai kántor énekes könyve (Országos Széchényi Könyvtár. 1544-ben szultáni birtok lett Pata, és a szegény időszakban beszakadt templomtető összetörte az eredeti szárnyasoltárokat. Lengyel barátaink jöttek segítségünkre és hársfából elkészítették világhírű Jessze oltárunkat, ekkora méretben egyetlen a Földön. Az Ősapát, Jesszét ábrázolja, kinek törzséből nő a fa gyökere. Ágain Jézus családfája található, köztük Dávid, Salamon, Jézus és Mária. (1610 - 1653)

Mellékoltárunk, a Szent Mihály oltár 1653-ban készült Király Mihály plébános adományából, kinek nyughelye a templom kriptája mellett található. Szelíden átölelnék a Mátra nyúlványai a tomboló ÉNy-i viharoktól, érleli a tüzes vulkáni talajon termő szőlőinket, és bizakodhatunk, ügyes borászok segítségével méltó helyre kerül a mátrai borvidék. Már Anonymus is azt írta: „az ideérkező honfoglaló eleink az itt található nemes nedűktől igen jó kedvre kerekedtek”, ami arra enged következtetni, hogy már az itt megtelepedő avarok is foglalkoztak bortermeléssel.

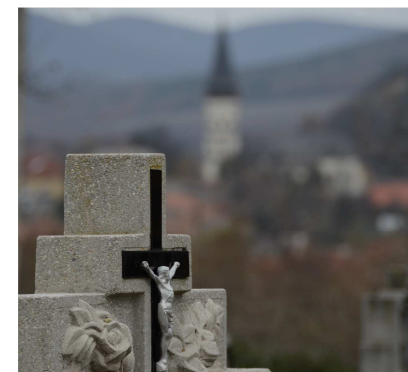
Eltérő arculatú településrészek

5

Sed a tincidunt enim. Vestibulum in enim sed nunc ornare porttitor. Nam a elit ut nibh ullamcorper venenatis nec et justo. Praesent commodo arcu ex, vitae interdum massa lobortis et porta. Vivamus ante mauris, pellentesque vel massa sit amet.

Sed non molestie enim, sed pretium erat. Nunc pretium sagittis leo nec rhoncus. Sed eget purus diam. In massa nisi, consectetur non fringilla ac, laoreet id metus. Proin sed massa pretium, accumsan nisl in, porta lectus. Pellentesque a ante tortor. Nunc vestibulum augue.

Integer feugiat diam eget purus condimentum, vel ullamcorper est mattis. Mauris vitae augue eget nunc bibendum porta. Etiam porttitor tincidunt orci in ultrices. Interdum et malesuada fames ac ante ipsum primis in faucibus. Nullam tincidunt Proin sed massa pretium, accumsan nisl in, porta lectus.

J E L M A G Y A R Á Z A T

Történeti településrész

Falusias karakterű lakóterület

Pincesorok

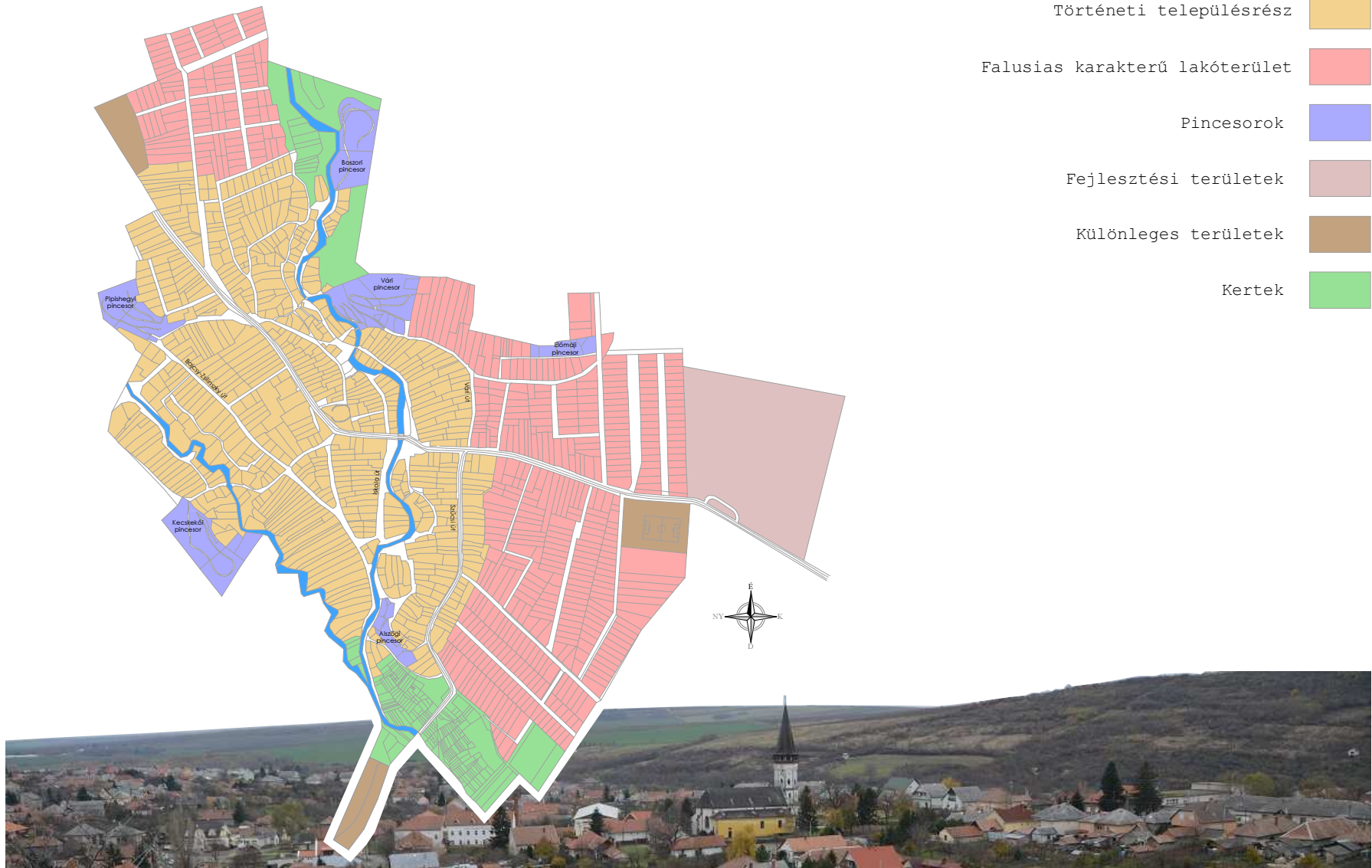
Fejlesztési területek

Különleges területek

Kertek

5.1 Történeti településrész

Sed non molestie enim, sed pretium erat. Nunc pretium sagittis leo nec rhoncus. Sed eget purus diam. In massa nisi, consecte non.

Integer feugiat diam eget purus condimentum, vel ullamcorper est mattis. Mauris vitae augue eget nunc bibendum porta.

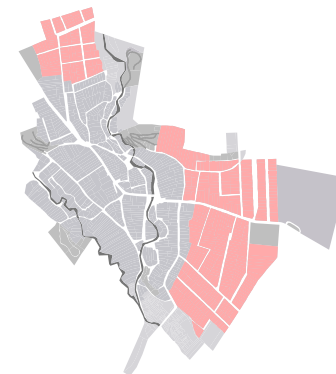
Sed non molestie enim, sed
pretium erat. Nunc pretium
sagittis leo nec rhoncus.
Sed eget purus diam. In
massa nisi, consecte non.

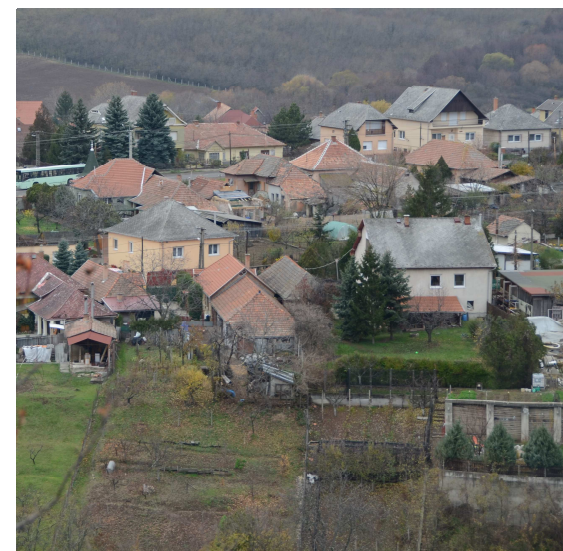
5.2 Falusias karakterű lakóterület

Sed non molestie enim, sed pretium erat. Nunc pretium sagittis leo nec rhoncus. Sed eget purus diam. In massa nisi, consecte non.

Integer feugiat diam eget purus condimentum, vel ullamcorper est mattis. Mauris vitae augue eget nunc bibendum porta.

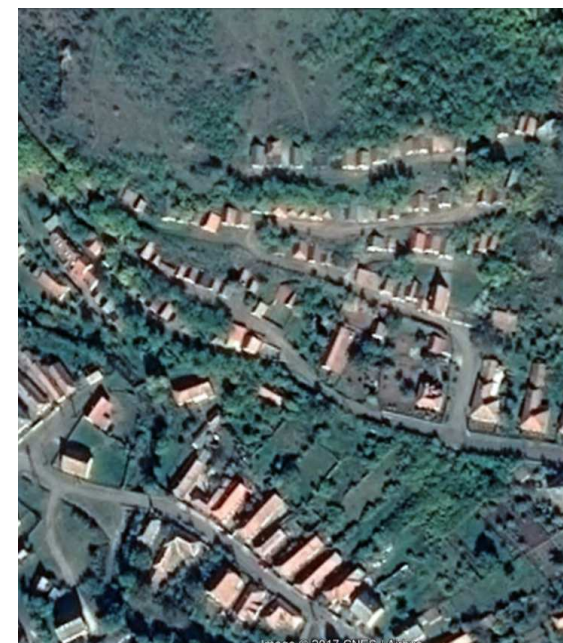
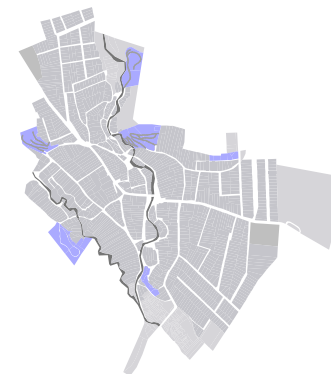
Sed non molestie enim, sed
pretium erat. Nunc pretium
sagittis leo nec rhoncus.
Sed eget purus diam. In
massa nisi, consecte non.

5.3 Pincesorok

Sed non molestie enim, sed pretium erat. Nunc pretium sagittis leo nec rhoncus. Sed eget purus diam. In massa nisi, consecte non.

Integer feugiat diam eget purus condimentum, vel ullamcorper est mattis. Mauris vitae augue eget nunc bibendum porta.

Etiam pellentesque pretium viverra. Nulla non nisl lectus. Morbi ut tempor quam. Nunc at nisi augue. Mauris scelerisque interdum magna, pellentesque euismod metus volutpat lacinia.

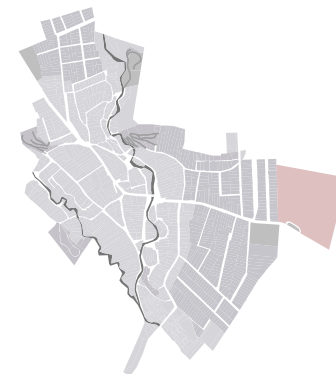
Vivamus nec malesuada velit. Nullam sed sagittis urna. Sed efficitur lorem dignissim rutrum blandit. Ut tempor tincidunt diam, in lobortis mauris. Sed nec lorem at metum

5.3 Fejlesztési területek

Sed non molestie enim, sed pretium erat. Nunc pretium sagittis leo nec rhoncus. Sed eget purus diam. In massa nisi, consecte non.

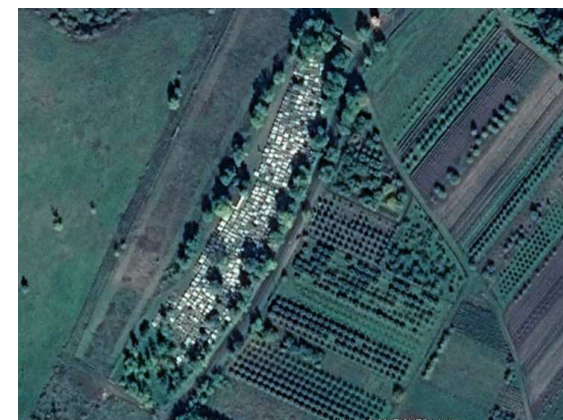
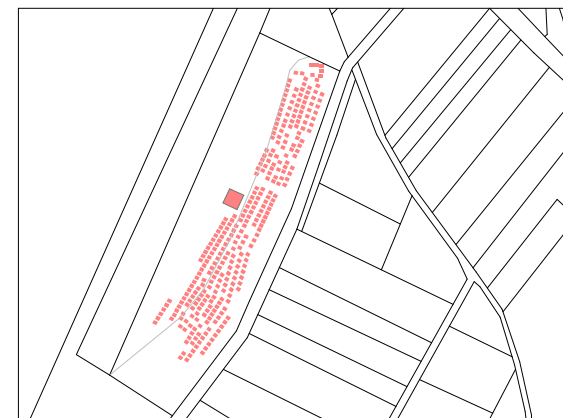
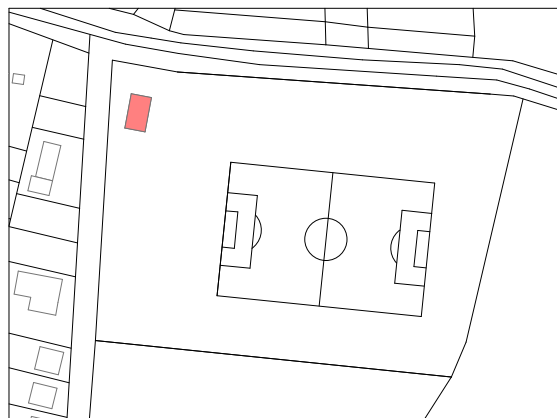
Integer feugiat diam eget purus condimentum, vel ullamcorper est mattis. Mauris vitae augue eget nunc bibendum porta.

5.4 Különleges területek

Sed non molestie enim, sed pretium erat. Nunc pretium sagittis leo nec rhoncus.

Integer feugiat diam eget purus condimentum, vel ullamcorper.

Építészeti ajánlások

6

Nunc placerat tincidunt odio vel dapibus. Nulla interdum metus sit amet ipsum iaculis, a imperdiet mi ornare. Sed sed semper massa, ac commodo tortor. Integer maximus non ex et ullamcorper. Vivamus imperdiet mattis ultricies.

6.1 Történeti településrész

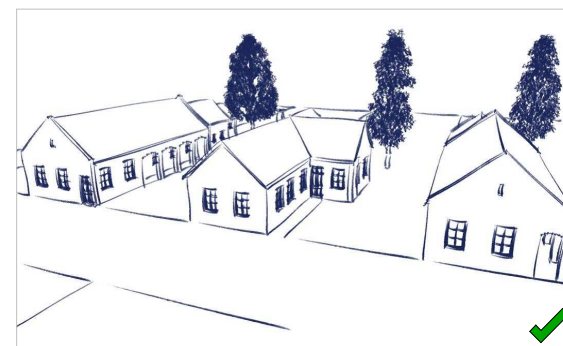
6.1.1. Magasság

Sed non molestie enim, sed pretium erat. Nunc pretium sagittis leo nec rhoncus.

6.1.2. Tetőforma

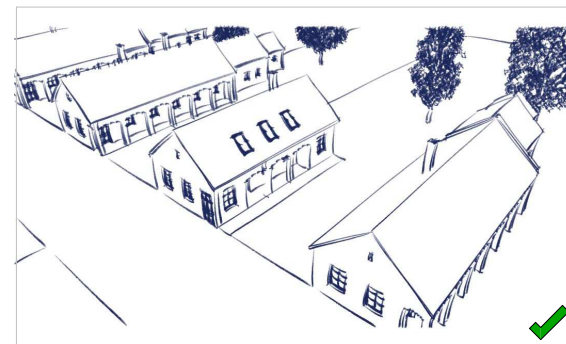
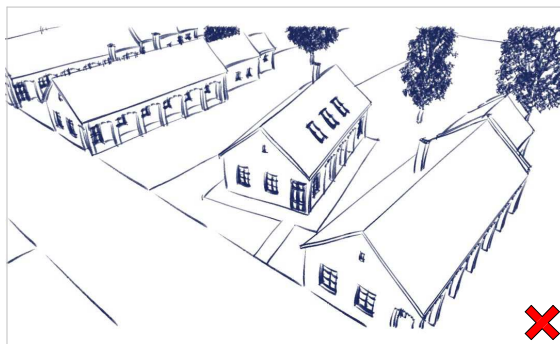
Integer feugiat diam eget purus condimentum, vel ullamcorper.

6.1 Történeti településrész

6.1.3. Telepítés

Sed non molestie enim, sed pretium erat. Nunc pretium sagittis leo nec rhoncus.

6.1.4. Tetőhajlászög Morbi consectetur erat quis massa tincidunt consectetur suscipit.

6.1 Történeti településrész

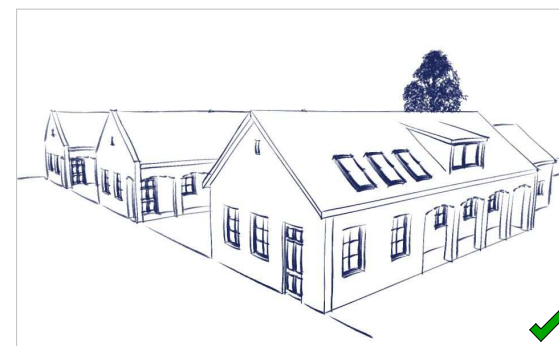
6.1.5. Terepalakítás

Sed non molestie enim, sed pretium erat. Nunc pretium sagittis leo nec rhoncus.

6.1.6. Tetőablakok

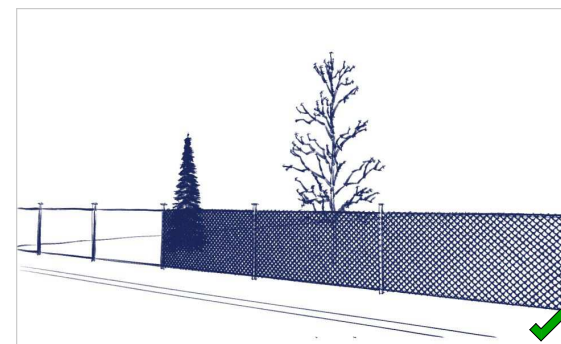
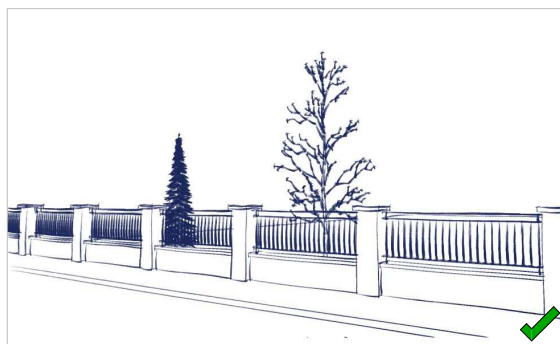
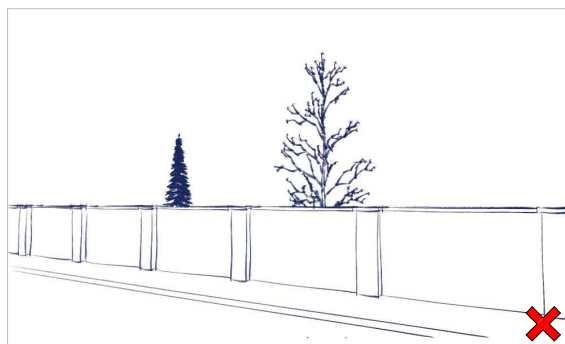
Sed non molestie enim, sed pretium erat. Nunc pretium sagittis leo nec rhoncus.

6.1 Történeti településrész

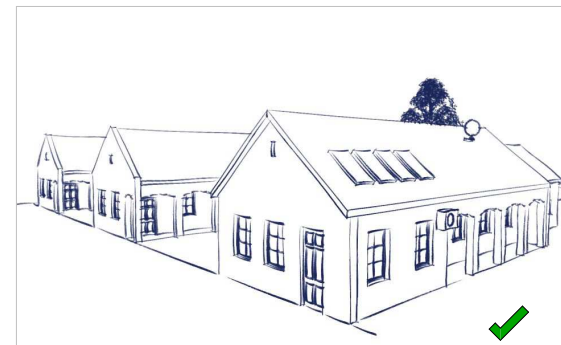
Sed sed semper massa, ac commodo tortor. Integer maximus non ex et ullamcorper. Vivamus imperdiet mattis ultricies.

6.1.7. Kerítés Morbi consectetur erat quis massa tincidunt consectetur suscipit.

6.1.8. Klíma, napkollektor, parabola antenna és mobiltelefon átjátszó

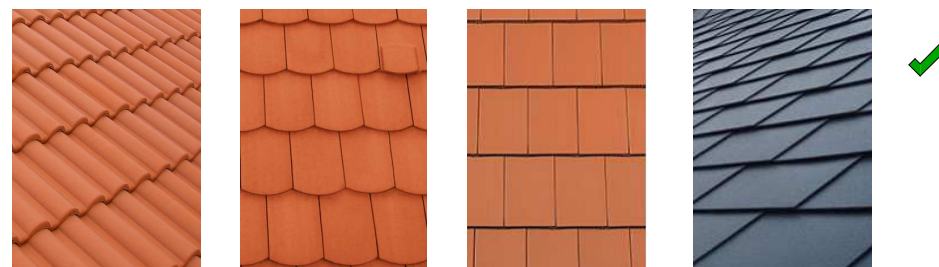
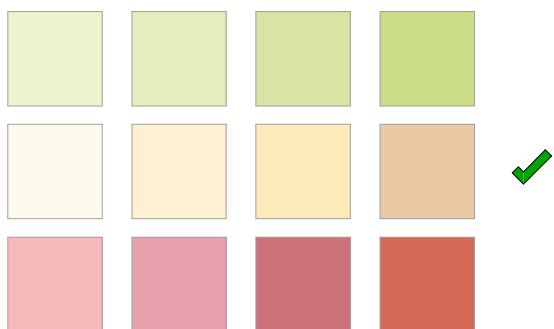
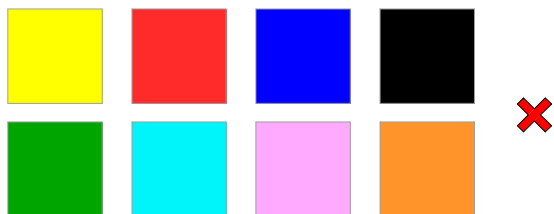
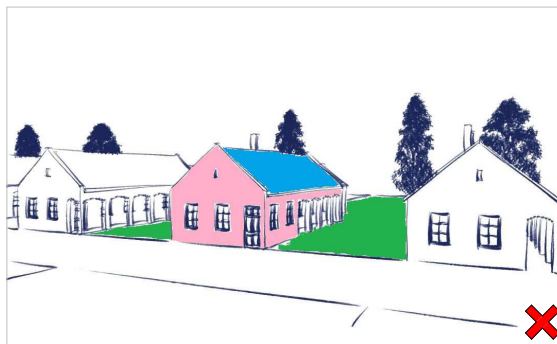
Sed non molestie enim, sed pretium erat. Nunc pretium sagittis leo nec rhoncus.

6.1 Történeti településrész

6.1.9. Színek, anyagok

Sed non molestie enim, sed pretium erat. Nunc pretium sagittis leo nec rhoncus.

6.2 Falusias karakterű lakóterület

6.2.1. Magasság

Sed non molestie enim, sed pretium erat. Nunc pretium sagittis leo nec rhoncus.

6.2.2. Tetőforma

Integer feugiat diam eget purus condimentum, vel ullamcorper.

6.2 Falusias karakterű lakóterület

6.2.3. Telepítés

Sed non molestie enim, sed pretium erat. Nunc pretium sagittis leo nec rhoncus.

6.2.4. Tetőhajlászög Morbi consectetur erat quis massa tincidunt consectetur suscipit.

6.2 Falusias karakterű lakóterület

6.2.5. Terepalakítás

Sed non molestie enim, sed pretium erat. Nunc pretium sagittis leo nec rhoncus.

6.2.6. Tetőablakok

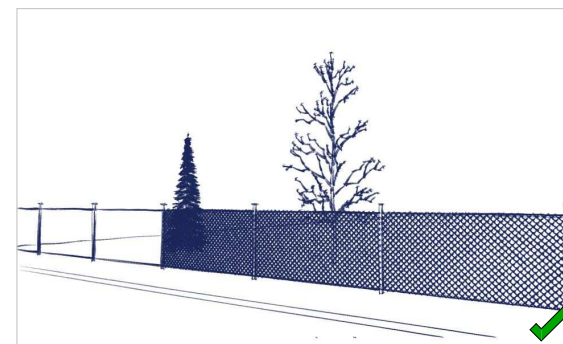
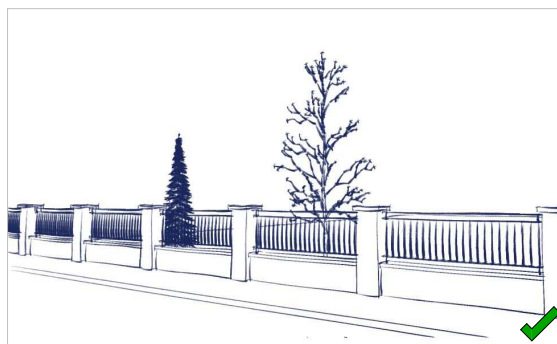
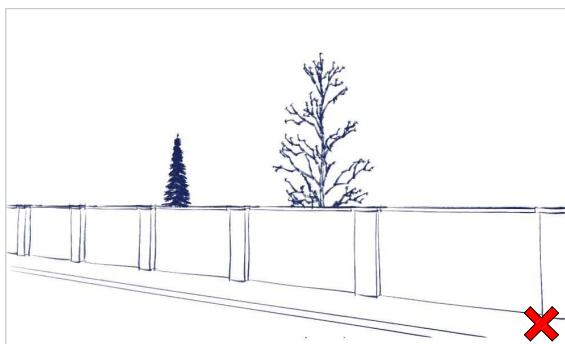
Sed non molestie enim, sed pretium erat. Nunc pretium sagittis leo nec rhoncus.

6.2 Falusias karakterű lakóterület

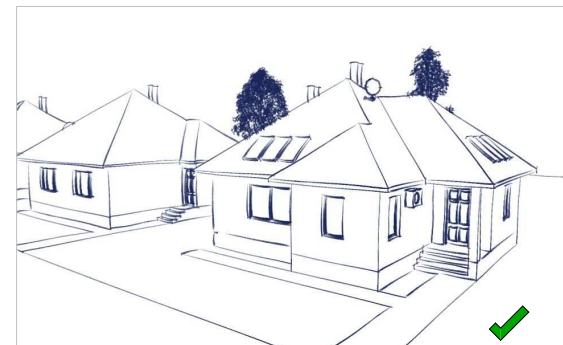
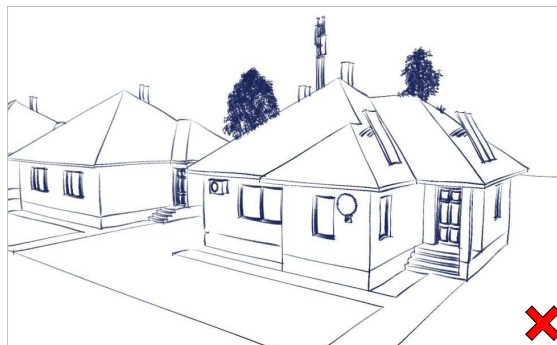
Sed sed semper massa, ac commodo tortor. Integer maximus non ex et ullamcorper. Vivamus imperdiet mattis ultricies.

6.2.7. Kerítés Morbi consectetur erat quis massa tincidunt consectetur suscipit.

6.2.8. Klíma, napkollektor, parabola antenna és mobiltelefon átjátszó

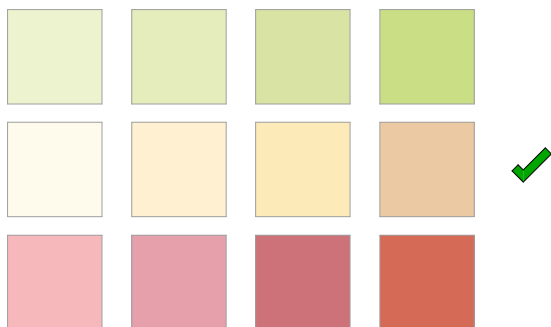
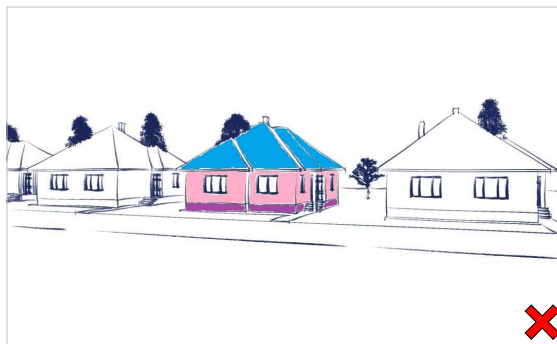
Sed non molestie enim, sed pretium erat. Nunc pretium sagittis leo nec rhoncus.

6.2 Falusias karakterű lakóterület

6.2.9. Színek, anyagok

Sed non molestie enim, sed pretium erat. Nunc pretium sagittis leo nec rhoncus.

6.3 Pincesorok

6.3.1. Magasság

Sed non molestie enim, sed pretium erat. Nunc pretium sagittis leo nec rhoncus.

6.3.2. Tetőforma

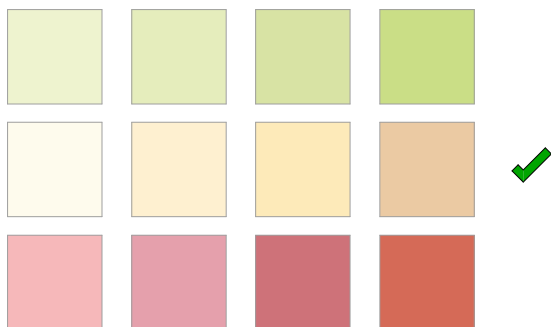
Integer feugiat diam eget purus condimentum, vel ullamcorper.

6.3 Pincesorok

6.3.3. Színek, anyagok

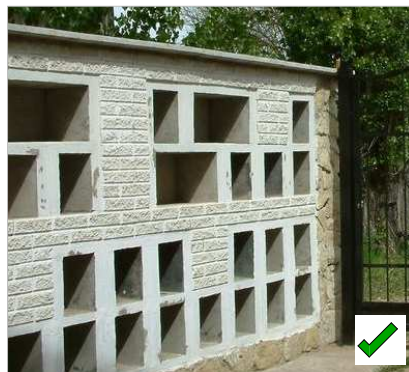
Sed non molestie enim, sed pretium erat. Nunc pretium sagittis leo nec rhoncus.

6.4 Különleges területek

Sed non molestie enim, sed pretium erat. Nunc pretium sagittis leo nec rhoncus. Sed eget purus diam. In massa nisi, consecte non.

Integer feugiat diam eget purus condimentum, vel ullamcorper est mattis. Mauris vitae augue eget nunc bibendum porta.

6.5 Kertek

Sed non molestie enim, sed pretium erat. Nunc pretium sagittis leo nec rhoncus. Sed eget purus diam. In massa nisi, consecte non.

Integer feugiat diam eget purus condimentum, vel ullamcorper est mattis. Mauris vitae augue eget nunc bibendum porta.

Sed non molestie enim, sed pretium erat. Nunc pretium sagittis leo nec rhoncus. Sed eget purus diam. In massa nisi, consectetur non fringilla ac, laoreet id metus. Proin sed massa pretium, accumsan nisl in, porta lectus. Pellentesque a ante tortor. Nunc vestibulum augue.

Integer feugiat diam eget purus condimentum, vel ullamcorper est mattis. Mauris vitae augue eget nunc bibendum porta. Etiam porttitor tincidunt orci in ultrices. Interdum et malesuada fames ac ante ipsum primis in faucibus. Nullam tincidunt Proin sed massa pretium, accumsan nisl in, porta lectus.

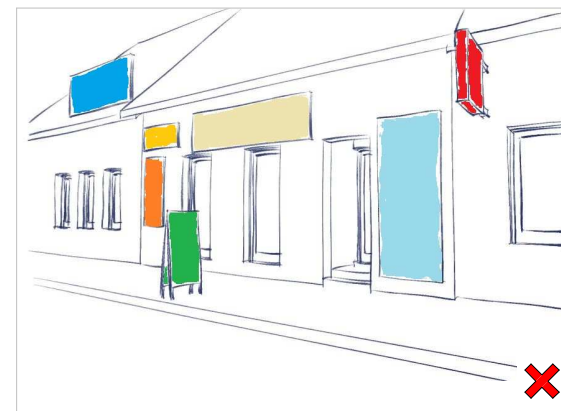
7.1 Cégér, cégtábla, reklám, árnyékoló

Sed non molestie enim, sed pretium erat. Nunc pretium sagittis leo nec rhoncus. Sed eget purus diam. In massa nisi, consecte non.

Phasellus venenatis, nunc imperdiet gravida ornare, eros sapien gravida justo, cursus pulvinar sem lectus quis purus. Integer tincidunt pharetra.

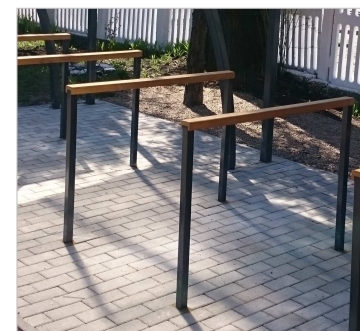
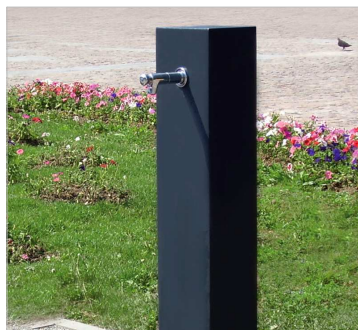
Sed non molestie enim, sed pretium erat. Nunc pretium sagittis leo nec rhoncus. Sed eget purus diam. In massa nisi, consecte non.

Maecenas feugiat metus in arcu luctus commodo quis ut urna. Curabitur at pellentesque erat. Vivamus faucibus metus metus, quis maximus quam accumsan vel.

7.2 Utcabútorok

Maecenas ultricies laoreet eros, ac ultrices ligula malesuada tincidunt. Nulla posuere lectus a risus dapibus, ut tincidunt elit tristique. Pellentesque porttitor nunc eu nulla fermentum, mollis volutpat urna pulvinar. Donec eu semper tortor. Nunc vestibulum nunc quam, quis feugiat metus laoreet ut. Nulla mollis magna sed diam molestie, sed porta nisi dictum. Vivamus ac ex sit amet felis malesuada vestibulum. Morbi finibus vestibulum odio.

7.3 Köztéri burkolatok, zöldfelületek

Urna pulvinar. Donec eu semper tortor. Nunc vestibulum nunc quam, quis feugiat metus laoreet ut. Nulla mollis magna sed diam molestie, sed porta nisi dictum. Vivamus ac ex sit amet felis malesuada vestibulum. Morbi finibus vestibulum odio.

